

Edelényi tornádó

Kerékpározó gyermekeket kapott föl szerdán Edelényben a tornádó és a búzaföldre dobta őket. Letépte a református templom és a könyvtár tetejét, fákat csavart ki. A meteorológiai jelenség a Borsod megyei településeken megrongált harminc házat is. Nem régen Told községben pusztított hasonló elemi csapás.

– Május és július között támad általában a tornádó és havonta egy két ilyen forgószélre számíthatunk – nyilatkozta a Kurirnak Bozóki István meteorológus, az Országos Meteorológiai Szolgálat munkatársa. – Ez azonban csak az általunk is mért adatokat jelenti, mert kevés a meteorológiai műszerünk, tehát előfordul, hogy mi is csak a sajtóból értesülünk ezekről az esetekről. Becsléseink szerint valójában a forgószelek száma a mi észleléseink kétszeresét is elérhetik.

Az erős felmelegedést követő lehülésben kialakuló zivatarfelhőkből, az úgynevezett „supercellákból” jöhet létre ez a jelenség. A tornádó belsejében alacsony a nyomás, míg például a házakban, autókban marad az eredeti, ezért kifelé törnek az ab-

Pusztító forgóveszedelem (Kurir-archív)

lakok, valósággal kiszippantja azokat a szélvész. Emiatt kaphat föl tárgyakat, akár élőlényeket is a szél és ragadhat magával.

Magyarországon a terepviszonyok miatt legfőjebb néhány kilométert száguld a tornádó és középpontja sem haladja meg a néhány métert. Sebessége ritkán haladja meg az óránként 120-150 kilométert. A tornádó középpontja nálunk legfőjebb néhány méteres sugarú kör lehet, míg a

tengerentúlon nem ritka az egy kilométeres „porszívó” sem. Az Egyesült Államokban a Mississipp-i völgyében évi 400-500, esetenként még ennél is több tornádót jegyeznek föl, s ott akár 100 kilométert is végigörjög a forgószél és óránként 400-500 kilométeres sebességet is elérhet. A hazai szélvészeket méreteik miatt a műholdak sem képesek kimutatni, ráadásul gyorsan alakulnak és múlnak ki.

B. T.